

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa K. K.

przeciwko J. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą G. z siedzibą w R.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt VII Pa 279/14,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego
pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 września 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy we Wrocławiu – w sprawie z powództwa K. K. przeciwko J. M., prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą G. z siedzibą w R., o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i odszkodowanie – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 2 czerwca 2014 r., oddalającego powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt

1 i 2 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne sprawy (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), w ocenie autora skargi, „sprowadza się do następujących kwestii: - Czy w sytuacji nałożenia przez pracodawcę określonych celów sprzedaży do osiągnięcia w danym miesiącu kalendarzowym z uwzględnieniem wyłącznie celów i zamierzeń pracodawcy i w oparciu o kryteria zależne wyłącznie od pracodawcy, przedłożonych bezpośrednio na początku danego miesiąca kalendarzowego, nieosiągnięcie przedmiotowych celów sprzedaży przez pracowników na tym samym szczeblu zatrudnienia, ale w różnych regionach, uzasadnia rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia ze wskazaniem przyczyny nieosiągnięcia tychże celów sprzedaży z jednym z ww. pracowników, który jednocześnie sygnalizował pracodawcy brak narzędzi pozwalających na faktyczną realizację tychże założonych celów i jednocześnie postulującego wprowadzenie konkretnych zmian i wyposażenie go w narzędzia, które pozwolą doprowadzić do osiągnięcia założonych celów sprzedażowych? - Czy w przypadku pracownika, który świadczy pracę bez wyznaczonego stałego miejsca pracy, mobilnie w danym regionie geograficznym wyznaczonym przez pracodawcę, w przypadku rozwiązania z nim stosunku pracy z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wskazania na przyczynę niewypełniania przez tego pracownika należycie jego obowiązków pozwalającym na wykonanie pracy w podstawowym wymiarze czasu pracy i powoływanie się na tą okoliczność przez pracodawcę przed sądem pracy w swoistym rewanżu za złożone roszczenie pracownika o zasądzenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe za pracę w siedzibie pracodawcy w dni wolne od pracy, to na pracowniku ciąży obowiązek dowodzenia przed sądem pracy stosowanej przez niego organizacji czasu pracy i obowiązek wykazania, że zakres ciążących nań obowiązków powodował konieczność pracy w dni wolne od pracy?”.

Oczywista zasadność skargi „widoczna jest w ujęciu zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania, mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy (z art. 398 (3) § 1 pkt 2 KPC), jak i naruszenia prawa materialnego (z art. 398 (3) § 1 pkt 1 KPC)”.

W zakresie podstawy procesowej skargi wskazano, że: „już nawet z pierwszej lektury uzasadnienia Sądu *ad quem* wynika, że Sąd ten - w oczywisty wręcz sposób - nie sporządził uzasadnienia zaskarżonego wyroku zgodnie z nakazem wynikającym z przepisów art. 328 § 2 KPC w zw. z art. 391 § 1 KPC, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Wadliwość uzasadnienia zaskarżonego wyroku przejawia się nie tylko w tym, że nie zawiera ono wszystkich elementów, które powinno zawierać - po myśli art. 328 § KPC w zw. z art. 391 § 1 KPC, ale zostało sporządzone tak, że została wyłączona realna kontrola kasacyjna orzeczenia Sądu Okręgowego. Na potrzeby niniejszego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, należy wskazać jedynie, co wynika chociażby z treści uzasadnienia skarżonego wyroku, że Sąd *ad quem* zarówno nie wskazał, czy przyjmuje ustalenia Sądu Rejonowego za własne, czy również w jakiej części kwestionuje te uzasadnienia...”. „Sąd *ad quem* nie stwierdził jednoznacznie, że podziela ustalenia Sądu I instancji i uznaje je za własne ograniczając się do wskazania, że „podziela pogląd jak i argumenty Sądu Rejonowego”. Zauważyć jednakże należy, że również Sąd Rejonowy nie odniósł się do wszystkich kwestii (w tym dowodów), pomijając w znacznej części istotne w sprawie ustalenia co wskazane zostało w wywiedzionej apelacji. Sąd *ad quem* ograniczając się jedynie do ww. stwierdzenia i nie dokonując własnych ustaleń faktycznych uniemożliwił kontrolę kasacyjną. Dalej zauważyć należy, że w niniejszej sprawie, na co wskazuje uzasadnienie zaskarżonego wyroku, oczywiście brak jest dowodów na to, aby Sąd Okręgowy dokonał własnych ustaleń w sprawie, do czego jest obowiązany na podstawie art. 382 KPC i co jednocześnie wskazuje na to, że zarzutu nr 2 niniejszej skargi kasacyjnej jest zasadny w stopniu oczywistym”. „....sąd okręgowy powinien wskazać, czy ustalenie sądu pierwszej instancji przyjmuje za własne, czy też zmienia je, a jeżeli tak to w jakim zakresie, w jaki sposób i na podstawie jakiego materiału dowodowego. Skoro tego rodzaju stwierdzenia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak, co sugeruje, że Sąd Okręgowy własnych ustaleń faktycznych, nie czynił. Skoro zatem brak jest w uzasadnieniu skarżonego wyroku takich wskazań, to należy przyjąć, że mamy w sprawie do czynienia z sytuacją, w której Sąd Okręgowy nie poczynił własnych ustaleń faktycznych, co z kolei - zgodnie z poglądem zaprezentowanym przez Sąd

Najwyższy w uzasadnieniu w/w wyroku ws. III CSK 337/06 - oznacza naruszenie przez Sąd *ad quem* art. 382 KPC w stopniu (w sposób) mogącym stanowić podstawę skargi kasacyjnej.”.

Jeśli chodzi o pierwszą podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. oczywista zasadność skargi wynika z tego, że „w niniejszej sprawie oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę zostało złożone pracownikowi ze wskazaniem przyczyn nieprawdziwych jak i niewystarczająco skonkretyzowanych. Za prawdziwą przyczynę nie można bowiem uznać braku osiągnięcia pożądanego przez pracodawcę skutku, w sytuacji gdy obiektywnie skutek ten w tychże okolicznościach - w oparciu o narzędzia przekazane pracownikowi przez pracodawcę - nie był możliwy do spełnienia. Nadto, zauważyć należy, że do konkretyzacji przyczyn uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę doszło dopiero na etapie postępowania sądowego, co jest niedopuszczalne”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona przeciwna wniosła o odrzucenie skargi kasacyjnej oraz o orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest

uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Uzasadnienie wniosku w zakresie wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. sprowadza się do postawienie ogólnikowych pytań. Zasadnicza wadliwość przedstawionych kwestii polega na braku powiązania ich z konkretnie wskazanym przepisem prawa. Samotylko zasygnalizowanie jakiegoś problemu bez powiązania go z przepisem prawa wraz z odpowiednią jurydyczną argumentacją na pewno nie przekonuje o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej

analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Twierdzenia przedstawione w uzasadnieniu wniosku są powtórzeniem argumentacji uzasadnienia podstaw rozpatrywanej skargi kasacyjnej. Brakuje odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, którą autor skargi wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu powołanego wyżej przepisu nie przekonuje proste powtórzenie uzasadnienia zarzutów podstawy procesowej skargi kasacyjnej.

Podkreślić trzeba, że uzasadnienie zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu zawiera w swojej konstrukcji niezbędne elementy określone w art. 328 § 2 k.p.c. Sąd drugiej instancji nie naruszył przepisu art. 382 k.p.c. – rozpoznając apelację powoda orzekał biorąc pod uwagę całość materiału zgromadzonego w sprawie w tym uwzględniając ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1 niniejszego postanowienia). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 102 k.p.c.